

Kielce, dnia 25 listopada 2011 r.

WK-60.41.5030.2011

Pani Renata Karpeta
Dyrektor
Szkoły Podstawowej Nr 5
w Skarżysku-Kamiennej.

ul. Norwida 3
26-110 Skarżysko-Kamienna

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), w związku z § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), przeprowadziła w Szkole Podstawowej Nr 5 w Skarżysku-Kamiennej, w dniach 9 – 28 czerwca 2011 roku (z przerwami) kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej za okres od 1 stycznia 2010 roku do dnia zakończenia kontroli. Protokół kontroli omówiono i podpisano dnia 27 września 2011 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały wskutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Szkoły.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań celem niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności jednostki.

1. Obowiązująca w 2010 roku dokumentacja przyjętych zasad (polityka) rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Nr 6/2006 Dyrektora Szkoły z dnia 26 października 2006 roku była niedostosowana do potrzeb jednostki, ponieważ:

- nie określała wymogu prowadzenia ewidencji analitycznej do kont zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia” i kont zespołu 7-„Przychody i koszty ich uzyskania” według podziałek klasyfikacji budżetowej, co narusza § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu

terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) zwanego również w dalszej części niniejszego wystąpienia „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku”,

- wprowadzono uproszczenia, że pomija się ewidencję na koncie 140 - „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne” środków pieniężnych w drodze znajdujących się między kasą jednostki, a jej rachunkami bankowymi i odwrotnie, co narusza zasady funkcjonowania konta 140 - „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne” określone w załączniku Nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 1

Uzupełnić dokumentację przyjętych zasad (politykę) rachunkowości tak, aby zawierała wszystkie obligatoryjne elementy, jak również wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone przepisami prawa, stosownie do art. 10 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), z uwzględnieniem art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) zwanego w dalszej części tego wystąpienia również „Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

2. Zapisy księgowe zawierały tylko datę oznaczoną jako „data dokumentu”, nie zawierały natomiast daty dokonania operacji gospodarczej, daty dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu jeżeli różniła się ona od daty dokonania operacji oraz daty zapisu, co narusza art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Ponadto zapisy dotyczące rozrachunków nie zawierały wskazania terminu płatności, co uniemożliwia ustalenie stanu zobowiązań wymagalnych oraz zaległości, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główna Księgowa oraz Główna Księgowa zatrudniona na zastępstwo w 2010 r.

Wniosek pokontrolny Nr 2

W zapisach księgowych zawierać wszystkie elementy określone w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w tym datę dokonania operacji gospodarczej oraz określenie rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, zrozumiały opis operacji, jak również datę zapisu. Ponadto w zapisach dotyczących rozrachunków wskazywać termin płatności celem umożliwienia sporządzenia sprawozdań

w zakresie zaległości i zobowiązań wymagalnych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

3. W 2010 roku do kont zespołu 2 - „Rozrachunki i roszczenia” oraz konta 750 - „Przychody i koszty finansowe” nie prowadzono ewidencji analitycznej według podziałek klasyfikacji budżetowej, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główna Księgowa oraz Główna Księgowa zatrudniona na zastępstwo w 2010 r.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 Prowadzić konta ksiąg pomocniczych w szczególności do rozrachunków i kosztów, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania kont i prowadzenia do nich ewidencji szczegółowej określonych w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

3.2 Do kont zespołu 7 – „Przychody, dochody i koszty” prowadzić ewidencję szczegółową według pozycji planu finansowego (podziałek klasyfikacji dochodów i wydatków) stosownie do pkt 67 załącznika nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

3.3 Ewidencję wszystkich rozrachunków z tytułu dochodów i wydatków budżetowych prowadzić według podziałek klasyfikacji budżetowej, celem umożliwienia prawidłowego sporządzania sprawozdań na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

4. Sekretarz Szkoły przyjmowała wpłaty z tytułu żywienia uczniów i okresowo dokonywała wpłat na rachunek bankowy szkoły oraz dokonywała wypłat gotówki z rachunku bankowego na zakup artykułów żywnościowych. Wpłaty dokumentowano pokwitowaniami, a wypłaty zestawieniami faktur za artykuły żywnościowe, natomiast pomimo wystąpienia operacji kasowych w związku przyjmowaniem wpłat gotówkowych nie sporządzano raportów kasowych dokumentujących przebieg tych operacji oraz nie ujmowano tych zdarzeń w księgach rachunkowych koncie 101 „Kasa” w korespondencji z właściwymi kontami. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 101 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Sekretarz Szkoły, Główna Księgowa oraz Główna Księgowa zatrudniona na zastępstwo w 2010 r. oraz Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Wszystkie występujące w jednostce operacje kasowe dotyczące wpłat i wypłat gotówką ujmować w księgach rachunkowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane- na koncie 101 „Kasa”, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 101 „Kasa”, określonych w załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

4.2 Sporządzać dowody księgowe stanowiące podstawę zapisu w księgach rachunkowych – raporty kasowe, stosownie do art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

4.3 Określić procedury dokumentowania operacji związanych z przyjmowaniem wpłat gotówkowych i sporządzania dokumentów stanowiących podstawę zapisu w księgach rachunkowych celem zapewnienia rzetelnego, bezbłędnego i bieżącego prowadzenia ksiąg, mając na uwadze przepisy art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

5. W zakresie dokumentowania operacji gotówkowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w raportach kasowych w kolumnie „Dowód/symbol/nr” nie wskazywano numeru dowodu źródłowego będącego podstawą zapisu w raportach kasowych, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z art. 24 ust. 4 pkt. 1 tej ustawy,
- przychód gotówki do kasy na podstawie czeku nie był dokumentowany zastępczym dowodem księgowym np. „Kasa przyjmie”, co narusza art. 20 ust. 2 pkt. 3 ustawy o rachunkowości,
- dowody źródłowe załączone do raportów kasowych dotyczące wypłaty (np. listy płac, faktury, listy wypłat stypendium szkolnego) nie zawierają daty pobrania gotówki przez osoby, którym dokonywano wypłaty, a wypłacone gotówką faktury nie zawierają także podpisu osoby otrzymującej gotówkę, co narusza art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność ponosi Sekretarz Szkoły wykonująca funkcję kasjera.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1 W odpowiednich kolumnach raportu kasowego (dowód/symbol/nr) podawać dane identyfikacyjne dowodów źródłowych będących podstawą wypłaty gotówki z kasy, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 24 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

5.2 Przychód gotówki do kasy dokumentować zastępczym dowodem księgowym np. „Kasa przyjmie” stosownie do art. 20 ust. 2 pkt. 3 ustawy o rachunkowości,

5.3 Na dowodach potwierdzających wypłatę z kasy zamieszczać datę odbioru gotówki i podpisy osób, którym gotówkę wypłacono, stosownie do art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

6. Stwierdzono przypadki nie zachowania w 2010 roku porządku systematycznego oraz nie przestrzegania zasad funkcjonowania kont przy księgowaniu operacji gospodarczych dotyczących podjęcia gotówki z rachunku bankowego do kasy jednostki, których nie ujmowano na koncie 140 "Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne". Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główna Księgowa oraz Główna Księgowa zatrudniona na zastępstwo w 2010 r.

Wniosek pokontrolny Nr 6

Zapisów operacji gospodarczych w księdze głównej dokonywać z zachowaniem porządku systematycznego, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), a w szczególności operacje gospodarcze polegające na pobraniu z rachunku bankowego i przyjęciu do kasy środków pieniężnych na wydatki bieżące ewidencjonować w następujący sposób:

– pobranie gotówki z rachunku bankowego:

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze” ,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki” ,

– przyjęcie gotówki do kasy

Wn 101 „Kasa”

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze” ,

– wypłata z kasy wydatków bieżących

Wn właściwe konta zespołu 2 „Rozrachunki i roszczenia” lub zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Ma 101 „Kasa” ,

stosownie do zasad funkcjonowania kont określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

7. Stwierdzono przypadki, że w 2010 roku źródłowe dowody księgowe (m.in. wyciągi bankowe, dokumenty kasowe) stanowiące podstawę zapisów w księgach rachunkowych nie zawierały adnotacji o stwierdzeniu sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główna Księgowa oraz Główna Księgowa zatrudniona na zastępstwo w 2010 r.

Wniosek pokontrolny Nr 7

Na poszczególnych dowodach księgowych zamieszczać adnotację na dowód stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodów księgowych do ujęcia w księgach rachunkowych

przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6, w związku z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

8. W 2010 roku w ewidencji księgowej dokonywane wydatki ujmowano zbiorczo bez wymieniania w nich pojedynczo dowodów źródłowych objętych dowodem zbiorczym, co stanowi naruszenie art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Wskazane sumy na dokumentach zbiorczych (np. wyciągach bankowych) nie są powiązane z poszczególnymi dowodami źródłowymi, sposób ich zapisu uniemożliwia identyfikację dowodów na poszczególnych etapach przetwarzania danych, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Główna Księgowa oraz Główna Księgowa zatrudniona na zastępstwo w 2010 r.

Wniosek pokontrolny Nr 8

8.1 W przypadku dokonywania zapisów w księgach rachunkowych na podstawie zbiorczych dowodów księgowych przestrzegać obowiązku wyszczególnienia w dowodzie zbiorczym pojedynczo każdego dowodu źródłowego, stosownie do art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

8.2 Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych i umożliwiającą ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 14 ust. 2, art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

9. W dniu 1 kwietnia 2010 roku Dyrektor Szkoły zatrudnił na podstawie umowy o pracę w systemie telepracy osobę na stanowisko głównego księgowego w wymiarze 0,5 etatu. Z postanowień zawartych w § 2 tej umowy wynika, iż praca była wykonywana w siedzibie szkoły w wymiarze 12 godzin tygodniowo oraz w miejscu zamieszkania telepracownika w wymiarze 8 godzin tygodniowo. Z uregulowań wewnętrznych obowiązujących w jednostce i dokumentów źródłowych wynika, że cała dokumentacja finansowo-księgowa prowadzona była ręcznie więc wyniki pracy nie mogły być przekazywane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, a obowiązki służbowe przydzielone zakresem czynności nie dawały możliwości wykonywania ich poza siedzibą jednostki. W związku z powyższym zawierając z głównym księgowym umowę o pracę w formie telepracy naruszono art. 67⁵ § 1 i § 2 Kodeksu Pracy zgodnie, z którym praca może być wykonywana regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną (telepraca), a telepracownikiem jest pracownik, który wykonuje pracę w warunkach określonych w § 1 i przekazuje pracodawcy

wyniki pracy, w szczególności za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Osoba zatrudniona na czas zastępstwa pracownika etatowego, wykonująca w 2010 roku obowiązki głównego księgowego szkoły na podstawie umowy o pracę w formie telepracy zatrudniona była w tym samym czasie w pełnym wymiarze czasu pracy w Urzędzie Miasta na stanowisku inspektora ds. finansowych i odpowiedzialna była np. za nadzorowanie i kontrolowanie gospodarki finansowej szkół i pracujących w nich służb finansowo- księgowych. W związku z powyższym naruszono również art. 30 ust. 1. ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U Nr 223 poz. 1458 z późn. zm.) zgodnie z którym, pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy. Ponadto w związku z zatrudnieniem głównego księgowego na podstawie umowy o pracę w formie telepracy dopuszczono do wykonywania obowiązków w zakresie rachunkowości w tym prowadzenia ksiąg poza siedzibą jednostki, co narusza art. 11 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) zgodnie, z którym księgi rachunkowe prowadzi się w siedzibie jednostki.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Szkoły.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Nie zatrudniać na stanowisku Głównego Księgowego pracowników w systemie telepracy oraz osób wykonujących w innym miejscu pracy obowiązki w zakresie nadzoru i kontroli nad gospodarką finansową Szkoły.

9.2 Księgi rachunkowe prowadzić w siedzibie Szkoły stosownie do art. 11 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.)

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oczekuje zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku skorzystania z powyższego uprawnienia prosimy o złożenie zastrzeżeń także w formie elektronicznej na adres wkgf@kielce.rio.gov.pl.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Skarżyska-Kamiennej